TECTOBE

ПО

ОБЕКТНО-ОРИЕНТИРАНО ПРОГРАМИРАНЕ

Магдалина Тодорова

март-юни 2007

Дефиниране на класове

<u>Задача.</u> Отбележете и обяснете грешките в програмата. Поправете ги, така че да се получи работеща програма. Намерете резултата от изпълнението й.

```
#include <iostream.h>
class A
{public:
   A(int, int = 1);
   void print();
   int f_Ax() const;
   int f_Ay() const;
 private:
    int x, y;
  };
 A::A(int a, int b)
  \{ x = a; 
   y = b;
 void A::print()
  { cout << x << " " << y << endl;
 int A::f_Ax() const
  { return x;
 int A::f_Ay() const
  { return y;
 class B
  {public:
     B(double, A);
     void print() const;
     double f_Bx();
     A f_Ba() const;
  private:
    double x;
    A a;
  };
 B::B(double d, A e)
  \{ x = d; 
   a = e;
 void B::print() const
  { cout << x << endl;
   a.print();
 double B::f_Bx() const
 { cout << a.f_Ax() << " " << a.f_Ay() << endl; }
   return x;
```

```
}
A B::f_Ba()
{ return a;
}
void main()
{ A a(1), x;
   a.print();
   cout << x.x << " " << x.y << endl;
   B b(2.5, a);
   b.print();
}</pre>
```

Канонично представяне на клас

Задача. Намерете резултата от изпълнението на програмата:

```
#include <iostream.h>
#include <string.h>
class A
{public:
   A(char^* = "AAA", double = 0.0);
   \sim A();
    A(const A&);
    A& operator=(const A&);
    void print() const;
  private:
    char* st;
    double x;
};
A::A(char* s, double y)
{ cout << "A(" << s << "," << y << ")\n";
  st = new char[strlen(s)+1];
  strcpy(st, s);
  x = y;
}
A::~A()
{ cout << "~A()\n";
  delete st;
}
A::A(const A& s)
{ cout << "A(const s)\n";
  st = new char[strlen(s.st)+1];
  strcpy(st, s.st);
  x = s.x;
}
A& A::operator=(const A& s)
{ cout << "A::operator=()\n";
  if(this != \&s)
 { delete st;
   st = new char[strlen(s.st)+1];
   strcpy(st, s.st);
   x = s.x;
  }
  return *this;
}
```

```
void A::print() const
{ cout << st << " " << x << endl;
class B
{public:
   B(double, const A&);
   B(const B&);
   B& operator=(const B&);
   void print() const;
 private:
   double x;
   A a;
};
B::B(double d, const A& e) : a(e)
{ cout << "B::B(d, e)\n";
  x = d;
}
B::B(const B\& p): a(p.a)
{ cout << "B::B(const p)\n";
  x = p.x;
B& B::operator=(const B& p)
{ cout << "B::operator=()\n";
  if(this != &p)
  \{ x = p.x; 
    a = p.a;
 return *this;
}
void B::print() const
{ cout << x << endl;
  a.print();
}
void main()
{ A a1("***"), a2;
 B b(5, a1), c(10, a2), d(c);
 b.print();
 c.print();
 d.print();
 d = b;
 d.print();
```

Единично наследяване

```
Задача 1. За йерархията base->der1->der11->der111:
                                            class der1: public base
class base
{ private : int a1;
                                            { private: int a4;
 protected: int a2;
                                              protected: int a5;
 public: int a3();
                                              public: int a6();
} b;
                                             } d1;
class der11: protected der1
                                            class der111: der11
{ private: int a7;
                                            { private: int a10;
 protected: int a8;
                                              protected: int a11;
 public: int a9();
                                              public: int a12();
} d11;
                                             } d111;
определете възможностите за достъп на обектите: b, d1, d11 и d111 до
компонентите на класовете.
Задача 2. Посочете грешките в дефиницията на йерархията A -> DerA:
class A
{ int data1, data2;
 int F() const;
 double G(int, int);
};
int A::F() const
{ cout << data1 << " " << data2 << endl;
double A::G(int x, int y)
{ data1 = x+y;
  data2 = x-y;
class DerA: protected A
{protected:
   int H() const;
 public:
   double R()
   { cout << "data1, data 2=";
      cin >> data1 >> data2;
      cout << data1 << " " << data2 << "\n";
 };
int DerA::H() const
{ cout << "DerA\n" << data1 << "\n" << data2 << "\n";
```

};

```
int main()
{ A a, b;
 DerA Da, Db;
 a.F();
  b.G(10, 20);
  Da.H();
  Db.R();
}
Задача 3. Изберете подходящи спецификатори за достъп и атрибут за област в
йерархията
base->der:
    class base
                                       class der: ..... base
                                       {....: int d1;
    {....: int b1;
    ....: int b2;
                                        ....: int d2;
    ....: int b3();
                                        ....: int d3();
    };
                                        };
така че фрагментите:
      int der::d3()
      \{ \text{ cout } << \text{b2} << \text{``\n''}; 
        cout << d1 << " " << d2 << "\n";
        return b2+d2;
      };
      . . .
      der d1, d2;
      d1.d2 = 15;
      d1.b2 = 25;
      d1.d3();
да не предизвикват синтактични грешки, а всяка линия на фрагмента:
      d2.b1;
      d2.d1 = 22;
      d2.b3();
да предизвиква синтактични грешки.
```

Приятелски функции

```
Задача. Разгледайте "програмата":
#include <iostream.h>
class first
{private:
   int f1;
 protected:
   int f2;
 public:
    friend void first_friend(first&, int, int);
    void first_read(int x, int y)
    \{ f1 = x; \}
      f2 = y;
    void first_print() const
    { cout << "f1: " << f1 << endl
           << "f2: " << f2 << endl;
    }
  };
class second: first
{private: int s1;
 protected: int s2;
 public:
     friend void second_friend(second &d, first b, int x, int y);
     void readsecond(int x, int y, int z, int t)
     { first_read(x, y);
       s1 = z;
       s2 = t;
      void second_print() const
      { cout << "first_print():" << endl;
        first_print();
        cout << "s1: " << s1 << endl
             << "s2: " << s2 << endl;
      }
   };
  void first_friend(first& f, int x, int y)
  \{ f.f1 = x + y; \}
     f.f2 = x - y;
  };
  void second_friend(second& s, first f, int x, int y)
```

```
{ cout << "friend function second_friend(): " << endl;
   first_friend(f, x, y);
   s.s1 = f.f1 + x;
   s.s2 = f.f2 - x;
   s.f1 = x + y;
   s.f2 = f.f2 + f.f1 + 3*x;
   cout << "s.first_print(): " << endl;</pre>
   s.first_print();
   cout << "d.second_print(): " << endl;</pre>
   s.second_print();
void main()
{ first f;
   f.first_read(7, 9);
   f.first_print();
   first_friend(f, 10, 20);
   f.first_print();
   second s;
   s.readsecond(2, 4, 3, 5);
   s.second_print();
   second_friend(s, f, 1, 2);
   cout << "f.first_print()\n";</pre>
   f.first_print();
   cout << "s.second_print()\n";</pre>
   s.first_print();
 }
```

- 1. Намерете и коментирайте грешките в нея.
- 2. Поправете грешките като промените единствено спецификаторите за достъп и атрибута за област на класа first.
 - 3. Какъв е резултатът от изпълнението на поправената програма?
- 4. Посочете и коментирайте грешките в последната (поправената) програма, ако в нея промените first_friend и тя получава вида:

```
void first_friend(first& f, int x, int y)
{    second s;
    s.f1 = x + y;
    s.f2 = x - y;
    s.s1 = (s.f1 + s.f2)/2;
    s.s2 = (s.f1 - s.f2)/2;
}
```

Предефиниране на компоненти

```
Задача. Какъв е резултатът от изпълнението на програмата?
#include <iostream.h>
class A
{public:
   void init(int x, int y)
   \{bx = x;
      by = y;
   void print() const
    \{ cout << "A::bx = " << bx << endl \}
           << " A::by= " << by << endl;
 protected:
   int bx;
 protected:
   int by;
};
class B: public A
{public:
 void init(int x, int y, int z, int t)
 \{A::init(x, y);
    bx = z;
    by = t;
 void print() const
 { A::print();
    cout << " B::bx = " << bx << endl
         << " B::by = " << by << endl;
  }
protected:
   int bx;
private:
   int by;
};
class C: public B
{public:
 void init(int x, int y, int z, int t, int p, int q)
 \{bx = p;
   by = q;
   A::init(x, y);
   B::init(x, y, z, t);
```

```
}
 void print() const
 { A::print();
    B::print();
    cout << " C::bx = " << bx << endl
         << " C::by = " << by << endl;
  }
protected:
   int bx;
private:
   int by;
};
void main()
{ A a;
  Bb;
  Cc;
  a.init(11, 12); b.init(13, 15, 17, 19);
  c.init(2, 4, 6, 8, 10, 12);
  a.print(); b.print(); c.print();
  b.A::init(2, 2);
  b.A::print();
  b.print();
  c.B::init(4, 3, 2, 1);
  c.A::init(7, 6);
  c.print();
}
```

Единично наследяване. Конструктори и деструктори

Задача. Подчертайте, коментирайте и поправете грешките в програмата: #include <iostream.h> #include <string.h> class first { public: first(char* x = "first"){ f = new char[strlen(x) + 1];strcpy(f, x);} ~first() { delete f; protected: char* f; **}**; class second1: public first {public: second1(char* x = "second1") : first("fififi") { s = new char[strlen(x) + 1];strcpy(s, x);~second1() { ~first(); delete s; void Print() { cout << "second1:: " << s << " first:: " << f << endl; private: char* s; **}**; class second2: public first { public: second2(char* x = "second2") : first(); ~second2() { delete s; void Print() { cout << "second2:: " << s << " first:: " << f << endl;

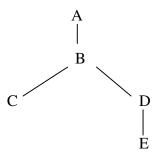
private:

```
char* s;
};
second2::second2(char* x = "second2") : first()
{ s = new char[strlen(x) + 1];
   strcpy(s, x);
class second3: public first
{public:
    second3(char* x = "second3") : first(), first("ERROR"), second1()
    { s = new char[strlen(x) + 1];
       strcpy(s, x);
    }
    ~second3()
    { delete s;
       delete f;
    }
    void Print()
    \{ cout << "second3:: " << s << " first:: " << f << endl;
 private:
   char* s;
};
void main()
{ second1 s11("s11");
  second2 s21("s21"), s22;
  second3 s31("s31");
  cout << "s11: "; s11.Print();
  cout << "s21: "; s21.Print();
  cout << "s22: "; s22.Print();
  cout << "s31: "; s31.Print();
}
```

Какъв е резултатът от изпълнението на поправената програма?

Единично наследяване. Конструктори

<u>Задача</u>. Подчертайте и коментирайте грешките в реализацията на следната йерархия:


```
#include <iostream.h>
class A
{private: int a;
   public:
   void read(int x = 0)
   \{a=x;
   }
   void print()
   { cout << "a: " << a << endl;
};
class B: public A
{private: int y;
 public:
    B(int x) : B(x = 0);
    void print()
     { cout << "y: " << y << endl;
       cout << "A::print():" << endl;
       A::print();
     }
};
B::B(int x) : A(x = 5)
{ cout << "constructor B\n";
   y = x;
class C: public B
{private: int y;
 public:
 void print()
 { cout << "C member y: " << y << endl;
```

```
cout << "B::print():" << endl;</pre>
   B::print();
};
class D: public B
{private: int y;
public:
   D()
   {y = 0;}
   D(int x) : B(x = 0);
   void print()
   { cout << "D member y: " << y << endl;
      cout << "B::print():" << endl;</pre>
      B::print();
   }
};
D::D(int x) : A(x)
{ cout << "constructor D\n";
  y = x;
}
class E: public D
{private: int y;
 public:
    void print()
    { cout << "E member y: " << y << endl;
       cout << "C::print():" << endl;
       C::print();
    }
};
void main()
{ B b(1); b.print();
  C c; c.print();
  D d(1); d.print();
  E e; e.print();
}
```

Поправете грешките.

Конструктор за присвояване, операторна функция =

Задача. Какъв е резултатът от изпълнението на програмата? #include <iostream.h> class A {public: A(int x = 5) $\{ a = x;$ A& operator=(const A &x) { if(this!=&x) a = x.a + 1; return *this; void Print() const { cout << "A: " << a << endl; private: int a; **}**; class B: public A {public: B(int x = 1) {y = x;} B& operator=(const B& x) { if(this != &x) $\{ y = x.y + 2;$ A::operator=(x);return *this; void Print() const { cout << "B: " << y << endl; A::Print(); private: int y; **}**; class C: public A {public: C(int x = 2) : A(x+3) $\{ y = x;$ C(const C& p) $\{ y = p.y + 2;$

```
C& operator=(const C& x)
     { if(this !=&x)
       \{ y = x.y + 3;
        A::operator=(x);
      return *this;
    void Print() const
     { cout << "C: " << y << endl;
       A::Print();
     }
private:
  int y;
};
class D : public C
{public:
    D(int x = 3)
     \{ y = x;
    D(\text{const }D\&\ p):C(p)
     \{ y = p.y+3;
    void Print()
     { cout << "D: " << y << endl;
       C::Print();
private:
  int y;
};
void main()
\{ B x(10), y = x; \}
  C z(20), u;
  D v(30), t = v;
  cout << "x: "; x.Print();</pre>
  cout << "y: "; y.Print();
  y = x; cout << "y: "; y.Print();
  cout << "z: "; z.Print();
  cout << "u: "; u.Print();
  u = z; cout << "u: "; u.Print();
  cout << "v: "; v.Print();
  cout << "t: "; t.Print();
  t = v; cout << "t: "; t.Print();
```

Преобразуване на типове

```
Задача. Дадена е йерархията от класове:
#include <iostream.h>
class base
{public:
    base(int x = 0)
    \{ b = x; 
    int get_b() const
    { return b;
    void f() const
    { cout << "b: " << b << endl;
private:
   int b;
};
class der1 : public base
{public:
    der1(int x = 0) : base(x)
    \{ d = 1; 
    }
    int get_d() const
    { return d;
    void f_der1() const
    { cout << "class der1: d: " << d
           << " b: " << get_b() << endl;
private:
   int d;
};
class der2 : public base
{public:
    der2(int x = 0) : base(x)
    \{d=2;
    int get_d() const
    { return d;
    void f_der2() const
```

```
{ cout << "class der2: d: " << d
                << " b: " << get_b() << endl;
        }
    private:
       int d;
    };
Кои от следните фрагменти са коректни и кои не са? Обяснете грешките. Всеки
фрагмент да се разглежда като самостоятелен.
A)
    der1 d1; der2 d2;
    base x = d2;
    d1 = x;
    der1 & d3 = d1;
    base &y = d3;
    d3 = y;
    der2 *d4 = &d2;
    (*d4).f_der2();
    base *z = d4;
    (*z).f();
    d4 = z;
Б)
     base x;
     der2 y = (der2)x;
     base *pb = new base;
     der2* pd = pb;
     pb -> f();
     der1 *pc = pb;
     (*pc).f_der1();
     cout << pc->get_b() << endl;
    B)
     void (der1::*pd)() = der1::f_der1;
     void (base::*pb)() = pd;
     void (der2::*pdd)() const;
     void (base::*pbb)() const;
     pbb = base::get_b;
     pdd = pbb;
```

Множествено наследяване

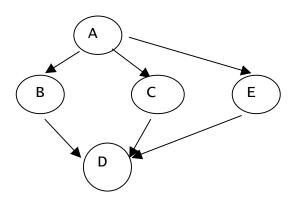
Задача. Намерете резултата от изпълнението на програмата. #include <iostream.h> class base { public: base(int a = 50) $\{ n = a;$ x = -31.6; cout << "base: " << n << "," << x << endl; base(const base& p) $\{ n = p.n; \}$ x = p.x;cout << "base.n: " << n << endl << "base.x: " << x << endl; base& operator=(const base& p) { if(this!=&p) $\{ n = p.n + 95;$ x = p.x + 43.2;cout << "base.n: " << n << endl << "base.x: " << x << endl; return *this; } private: int n; double x; **}**; class second { public: second(double b = 20) $\{ n = 7;$ cout << "second: " << n << "," << y << endl; } private: int n; double y;

};

```
class tirth
{ public:
    tirth(double b = 10)
    \{ n = 3;
      x = b;
      cout << "tirth: " << n << "," << x << endl;
     tirth(const tirth& p)
    \{ n = p.n + 67; 
      x = p.x + 11.7;
      cout << "tirth.n: " << n << endl
            << "tirth.x: " << x << endl;
     }
   private:
     int n;
    double x;
};
class fourth: public second, base, protected tirth
{ public:
    fourth(int x=23, int y=21, int z=27): base(x), second(y), tirth(z)
    \{ n = z; \}
     m = x-y;
     cout << "fourth: " << n << "," << m << endl;
    fourth& operator=(const fourth& p)
    { if(this!=&p)
      { base::operator =(p);
        n = p.n;
        m = p.m;
       }
      return *this;
 private:
    int n, m;
};
void main()
\{ \text{ fourth } x, y(13,17,12), z; 
 fourth t = x;
  z = y;
```

Виртуални класове

Задача. Да се изгради йерархията:

така, че A да е виртуален клас за класовете B и C и да не е виртуален за класа E. Класовете да съдържат голямата четворка като всеки клас да определя за членданна символен низ, реализиран като динамичен масив.

Какво е разпределението на паметта за обект от клас D при направената реализация?

Виртуални функции

```
Задача. Разгледайте програмата:
#include <iostream.h>
class Base
{public:
   virtual void f()
   { cout << "f() \n";
   }
   void fgh()
   { cout << "fgh()\n";
     f();
     g();
     h();
private:
   virtual void g()
   { cout << "g()\n";
protected:
  virtual void h()
  { cout << "h()\n";
  }
};
class Der: public Base
{private:
   virtual void f()
   { cout << "Der-class\n";
   }
protected:
  virtual void g()
  { cout << "Der-g()\n";
public:
   virtual void h()
  { cout << "Der-h()\n";
};
void main()
{ Base b; Der d;
  Base *p = \&b;
```

```
Base *q = &d;
b.f();
p->f();
q->f();
p->g();
q->g();
p->h();
q->h();
p->Base::f();
Der *r = new Der;
r->f();
r->g();
p->fgh();
q->fgh();
r->fgh();
delete r;
```

- а) Намерете и обяснете грешките в процедурата main на горната програма.
- б) Какъв е резултатът от изпълнението на програмата след отстраняване на неправилните обръщения към виртуланите функции?

Виртуални функции. Полиморфизъм. Статично и динамично свързване

```
Задача. Разгледайте програмата: #include <iostream.h>
```

```
class Base
{public:
     virtual void virt1()
     { cout << "Base::virt1() \n";
     }
     Base()
     { cout << "Base()\n";
        virt1();
        virt2();
        virt3();
      }
  private:
      virtual void virt2()
      { cout << "Base::virt2()\n";
protected:
     virtual void virt3()
    { cout << "Base::virt3()\n";
};
class Der1: public Base
{ void virt1()
 { cout << "Der1::virt1()\n";
 protected:
     void virt2()
     { cout << "Der1::virt2()\n";
 public:
     void virt3()
     { cout << "Der1::virt3()\n";
};
class Der2: public Der1
{ protected:
    void virt1()
    { cout << "Der2::virt1()\n";
```

```
public:
    void virt2()
    { cout << "Der2::virt2()\n";
private:
     void virt3()
     { cout << "Der2-virt3()\n";
     }
};
void main()
{ Base b;
  Der1 d1; Der2 d2;
  Base *p = \&d1;
  Der1 *q = &d2;
  b.virt1();
  b.Base();
  p->virt1();
  p->virt2();
  p->virt3();
  q->Base();
  q->virt1();
  q->virt2();
  q->virt3();
 p = \&d2;
  p->virt1();
  p->virt2();
  p->virt3();
  Der1 *r = new Der2;
  r->virt1();
  r->virt2();
  r->virt3();
  delete r;
}
```

- а) Намерете и обяснете грешките в процедурата main на горната програма.
- б) Кои връзки в нея се разрешават статично и кои динамично?
- в) Какъв е резултатът от изпълнението на програмата след отстраняване на неправилните обръщения към виртуланите функции?

Виртуални класове. Виртуални деструктори

Задача. По време на изпълнение на програмата:

```
#include <iostream.h>
#include <string.h>
class A
{public:
    A(char* = "");
    \sim A();
    A(const A&);
    A& operator=(const A &);
    virtual void print() const;
private:
   char* x;
A::A(char* s)
{ x = new char[strlen(s)+1];
  strcpy(x, s);
}
A::\sim A()
{ cout << "~A()\n";
  delete x;
A::A(const A& p)
{ x = new char[strlen(p.x)+1];
  strcpy(x, p.x);
A& A::operator=(const A& p)
{ if (this != &p)
  { delete x;
     x = new char[strlen(p.x)+1];
     strcpy(x, p.x);
   return *this;
void A::print() const
{ cout << "A:: x " << x << endl;
class B: virtual public A
{public:
    B(char* = "", char* = "");
    \simB();
    B(const B&);
    B& operator=(const B&);
    void print() const;
private:
   char* x;
```

```
};
B::B(char* a, char* b) : A(a)
{ x = \text{new char}[\text{strlen(b)+1}];
  strcpy(x, b);
}
B::\sim B()
{ cout << "~B()\n";
  delete x;
B::B(const B\& p) : A(p)
{ x = \text{new char}[\text{strlen}(p.x)+1];
  strcpy(x, p.x);
B& B::operator=(const B& p)
{ if (this != &p)
  { A::operator=(p);
    delete x;
    x = new char[strlen(p.x)+1];
    strcpy(x, p.x);
  return *this;
void B::print() const
{ A::print();
  cout << "B:: x " << x << endl;
class C: virtual public B
{public:
    C(char^* = "", char^* = "", char^* = "");
    ~C();
    C(const C&);
    C& operator=(const C&);
    void print() const;
private:
    char* x;
C::C(char* a, char* b, char* c): B(a, b)
{ x = \text{new char}[\text{strlen}(c)+1];
  strcpy(x, c);
C::\sim C()
{ cout << "\sim C()\n";
  delete x;
C::C(const C& p) : B(p)
{ x = \text{new char}[\text{strlen}(p.x)+1];
  strcpy(x, p.x);
C& C::operator=(const C& p)
{ if (this != &p)
  { B::operator=(p);
```

```
delete x;
    x = new char[strlen(p.x)+1];
    strcpy(x, p.x);
  return *this;
void C::print() const
{ B::print();
  cout << "C:: x " << x << endl;
}
void main()
\{ A *ptr1 = new B("O", "K"); \}
  ptr1->print();
  delete ptr1;
  ptr1 = new C("M", "A", "M");
  ptr1->print();
  delete ptr1;
}
```

възниква грешка. Поправете я. Какъв е резултатът от изпълнението на поправената програма?

<u>Приложение – Входно/изходни операции.</u> В/И оператори, дефинирани от потребителя. Форматиране

<u>Задача 1.</u> Да се предефинират операторите << и >> за да могат да извеждат и въвеждат стек от цели числа. Целите числа се въвеждат от клавиатурата като между числата може да има произволни знаци.

<u>Задача 3.</u> Напишете програмен фрагмент, който решава задачата: а)Извежда 100 в 16 позиционна система с префикс 0х.

б) Извежда 1.234 в поле с широчина 9 и с предшестващи 0.

}

- в) Извежда 100.4562738 закръглено до: десети, стотни, хилядни, десетохилядни и стохилядни.
 - г) Чрез член-функцията read() въвежда символен масив от 50 символа.
- д) Чете 10 последователни символа от входния поток. Четенето продължава до разделителя '.'. Да се не прескочи символът '.' от входния поток.
- е) Чете 10 последователни символа от входния поток. Четенето продължава до разделителя '.'. Да се прескочи символът '.' от входния поток.

- ж) Като използва манипулатори извежда 1.92876, 1.925564 и 1.925845 с точност 3 в общ; в научен и във фиксиран формат.
 - з) Извежда 250 със и без знак.

```
Задача 4. Какъв е резултатът от изпълнението на фрагмента? a) cout << "abcdefg\0hijklm\n";
```

в) char c1, c2, c3;

б) cout.write("abcdefg\0hijklm\n", 10);

```
cin.get(c1).get(c2).get(c3);
cout << c1 << c2 << c3 << endl;
ако входният поток съдържа: a b c d e
```

г) char c1, c2, c3; cin >> c1 >> c2 >> c3; cout << c1 << c2 << c3 << endl; ако входният поток съдържа: a b c d e

```
д) char s1[10], s2[10];
cin.getline(s1, 10, '?').getline(s2, 10, '?');
cout << s1 << " " << s2 << endl;
ако входният поток съдържа: a+b=?2-4=-2 123 67
```